

Informatiebrief aan de Raad

075

Zaaknummer: Z - 25/101426
Datum: 18 juli 2025
Onderwerp: Verlengen Kleinschalige Opvanglocaties Wassenaar voor
Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen met verblijfsstatus
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

Met deze brief informeren wij u over het besluit van het college om de Kleinschalige Opvanglocaties (KSO's) voor Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (amv's) in de gemeente Wassenaar voort te zetten. Dit besluit is genomen naar aanleiding van landelijke en lokale ontwikkelingen, bestuurlijke oproepen en gewijzigde financiële kaders.

Aanleiding

In de begroting 2025 van de gemeente Wassenaar is opgenomen dat de begeleiding van amv's met een verblijfsstatus, die verblijven in de KSO's, geleidelijk wordt afgebouwd. Deze afbouw was ingegeven door de wens om structureel lagere lasten te realiseren en het feit dat de taakstelling voor huisvesting van amv's werd ingevuld via het AZC in Wassenaar.

Recente oproepen van het Ministerie van Asiel en Migratie en de samenwerkingspartners Nidos en Jeugdformaat hebben nieuwe inzichten gegeven. In combinatie met het wegvallen van de financiële motieven voor afbouw, hebben aanleiding gegeven tot een heroverweging van het eerder voorgenomen beleid.

Achtergrond

Amv's zijn minderjarige vluchtelingen met een verblijfsstatus, van wie de ouders niet in Nederland verblijven. Zij vallen onder voogdij van Nidos en ontvangen begeleiding van Jeugdformaat. De KSO's bieden deze jongeren een veilige, kleinschalige en stabiele omgeving waarin zij kunnen toewerken naar zelfstandigheid. In Wassenaar zijn twee KSO's. Er is één jongenshuis en één meisjeshuis. In beide huizen wonen vijf jongeren.

De gemeente is verantwoordelijk voor vervolghuisvesting van amv's met een verblijfsstatus die in een KSO wonen, zodra zij 18 jaar worden (of nadat de verlengde opvang eindigt). Dankzij nieuwe afspraken tussen het Rijk, de VNG en Nidos worden de kosten die voorheen aan gemeenten werden doorbelast wanneer zij niet binnen de gestelde termijn van zes maanden vervolghuisvesting realiseerden, tot en met 31 december 2026 niet meer in rekening gebracht.

De landelijke capaciteitsdruk op opvangplekken voor amv's is groot, en het verlengen van de bestaande KSO's in Wassenaar levert een directe bijdrage aan het verlichten van deze druk.

Voortzetting Kleinschalige Opvanglocaties Wassenaar

De financieel ingegeven reden voor de afbouw van de KSO's voor amv is weggenomen. Tot en met 31 december 2026 worden gemeenten niet financieel belast voor verlengd verblijf in KSO's. Dit is het gevolg van nieuwe afspraken tussen het Rijk, de VNG en Nidos. Gedurende deze periode worden gemeenten ontlast van de kosten die normaliter verbonden waren aan het niet tijdig realiseren van vervolghuisvesting. Daarmee ontstaat extra ruimte om gezamenlijk te werken aan duurzame oplossingen voor opvang en huisvesting. Tevens worden gedurende deze periode de afspraken geëvalueerd en wordt bepaald of de afspraken verlengd of definitief worden.

Met het behoud van de KSO's draagt de gemeente bij aan de landelijke opgave voor de opvang van amv's. Het Ministerie van Asiel en Migratie heeft gemeenten opgeroepen om bestaande opvangplekken te behouden, gezien de structurele tekorten. De landelijke behoefte bedraagt circa 3.250 opvangplekken tot eind 2025. Door de KSO's voort te zetten, levert Wassenaar een bijdrage aan deze opgave. Tevens draagt het bij aan het waarborgen van continuïteit in zorg en begeleiding voor deze doelgroep.

Het huisvesten van amv's die in KSO's verblijven tellen mee met het halen van de huisvestingsdoelen van gemeenten voor statushouders. Door de opvanglocaties open te houden, wordt gewerkt aan het voldoen aan de wettelijke verplichting, vooral omdat er nu een achterstand is.

Tot slot wordt de ondersteuning aan amv's door Kwadraad na uitstroom uit de KSO's afgebouwd. Begeleiding wordt waar nodig overgenomen door reguliere gemeentelijke dienstverlening of ambulante hulpverlening vanuit Nidos. Hierdoor blijft er sprake van passende ondersteuning.

Financiën

In de eerste plaats zijn de huidige financiële afspraken tussen het Rijk, de VNG en Nidos van tijdelijke aard. Deze afspraken voorzien erin dat gemeenten tot en met 31 december 2026 niet financieel worden belast voor het verlengd verblijf van amv's in opvanglocaties, indien niet binnen de gestelde termijn van zes maanden vervolghuisvesting is gerealiseerd. Het is op dit moment echter nog onduidelijk of deze regeling na genoemde datum wordt gecontinueerd, echter de verwachting is dat de vernieuwde afspraken zullen worden voortgezet of vaste afspraken worden. Indien de afspraken niet worden verlengd, kan dit opnieuw leiden tot financiële verplichtingen voor gemeenten.

Daarnaast is de termijn waarbinnen gemeenten vervolghuisvesting dienen te realiseren voor amv's tijdelijk verruimd van zes naar twaalf maanden. Ook deze verruiming geldt tot en met 31 december 2026.

Conclusie

Het college acht het verlengen van de KSO's in Wassenaar noodzakelijk en verantwoord. Hiermee wordt invulling gegeven aan landelijke en lokale verantwoordelijkheden, en wordt een kwetsbare groep jongeren adequaat ondersteund in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. D.E. Bouwens,
3^e loco-gemeentesecretaris

drs. L.N.M. van Doeveren,
loco-burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.